

РЕШЕНИЕ

№ 516

гр. София , 09.08.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 15-ТИ ТЪРГОВСКИ в публично заседание на десети май, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Даниела Дончева
Членове: Красимир Маринов
Капка Павлова

при участието на секретаря Таня Ж. Петрова Вълчева
като разгледа докладваното от Красимир Маринов Въззивно търговско дело
№ 20211001000098 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258-273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба вх. № 303689/17.12.2020 г. – п. к. 16.12.2020 г., подадена от „Фючър енерджи“ ООД (н) чрез синдика на дружеството А.Г. К. срещу решение № 260349/13.10.2020 г., постановено по търг. дело № 1829/2019 г. по описа на Софийски градски съд, с което са отхвърлени предявените от предявените от синдика на „Фючър енерджи“ ООД (н) иски, както следва: иск по чл. 135 ЗЗД вр. чл. 649 ТЗ за обявяване на относителна недействителност по отношение на кредиторите на несъстоятелността на сключена между ответниците „Фючър енерджи“ ООД (н) и „Демилекс“ ЕООД сделка – договор за цесия от 15.12.2017 г., с който първия ответник прехвърля на втория свое вземане към трето лице „Кол принт“ ЕООД в размер на 2 244.50 лв., произтичащо от договор за доставка на ел. енергия № FE 800880 и фактура № 1000121219/30.11.2017 г.; иск по чл. 59 ЗЗД вр. чл. 648 ТЗ за връщане на събраната от цесионера сума от третото лице в размер на 2 244.50 лв., с която „Демилекс“ ЕООД се е обогатило за сметка на несъстоятелния длъжник; иск по чл. 645, ал. 3 ТЗ за относителна недействителност на извършено от ответниците прихващане със споразумение от 15.12.2017 г., чрез което е погасено задължението на „Демилекс“ ЕООД за заплащане на цената на цедираното вземане и осъдителен иск по чл. 79, ал. 1 ЗЗД за заплащане на цена в размер на 2 244.50 лв. по договор за цесия от 15.12.2017 г.; както и „Фючър енерджи“ ООД (н) е осъдено да заплати на основание чл. 649, ал. 4 ТЗ по бюджетната сметка на Софийски градски съд дължимата държавна такса по делото в размер на 89.78 лв.

Жалбоподателят счита решението за неправилно, постановено в нарушение на материалния закон и процесуалните правила. Излага съображения в подкрепа на възраженията си, че относно иска с правно основание чл. 135, ал. 1 ЗЗД неправилни били изводите на съда, че процесната сделка не била увреждаща, че не било налице знание за увреждане, а относно иска с правно основание чл. 645, ал. 3 ТЗ неправилни били мотивите на първоинстанционния съд, че по делото не се установявали част от предпоставките по чл. 645, ал. 3 ТЗ. Поради това, моли въззивния съд да отмени обжалваното решение и вместо него да постанови ново, с което да уважи предявените по делото иски претенции.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК насрещните страни „Фючър енерджи“ ООД (н) и „Демилекс“ ЕООД не са подали отговор на въззивната жалба.

Софийският апелативен съд, в настоящият си съдебен състав, след като се запозна с доводите на страните и доказателствата по делото, намира жалбата за процесуално допустима – подадена е в законоустановения срок за обжалване по чл. 259, ал. 1 ГПК от процесуално легитимирана страна, имаща правен интерес от обжалване и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, а разгледана по същество -за неоснователна, поради следните съображения:

Производството пред Софийски градски съд е образувано по искова молба вх. № 111694/12.09.2019 г., подадена от синдика на „Фючър енерджи“ ООД (н) и уточнена допълнително, с която са предявени срещу дружеството в несъстоятелност „Фючър енерджи“ ООД (н) и „Демилекс“ ЕООД иски, както следва: с правно основание чл. 135 ЗЗД вр. чл. 649 ТЗ за обявяване на относителна недействителност по отношение на кредиторите на несъстоятелността на сключената между ответниците „Фючър енерджи“ ООД (н) и „Демилекс“ ЕООД сделка - договор за цесия от 15.12.2017 г., с който първият ответник прехвърля на втория свое вземане към трето лице „Кол принт“ ЕООД в размер на 2 244.50 лв., произтичащо от договор за доставка на ел. енергия № FE 800880 и фактура № 1000121219/30.11.2017 г. срещу цена в размер на вземането; обусловен от недействителността иск по чл. 59 ЗЗД вр. чл. 648 ТЗ за връщане на събраната от цесионера сума от третото лице, с която „Демилекс“ ЕООД се е обогатило за сметка на несъстоятелния длъжник, както и при евентуално отхвърляне на иска за относителна недействителност на цесията - иск по чл. 645, ал. 3 ТЗ за относителна недействителност на извършено от ответниците прихващане, чрез което е погасено задължението на „Демилекс“ ЕООД за заплащане на цената на цедираното вземане, респективно осъдителен иск за същата цена.

Ищецът твърди, че с решение от 14.09.2018 г., постановено по търг. дело № 3343/2017 г. на СГС, било открито производство по несъстоятелност на „Фючър енерджи“ ООД (н) поради неплатежоспособност с дата 31.12.2017 г., като бил назначен за синдик на дружеството. Производството било открито по молба от 12.12.2017 г. на „Уникредит Булбанк“ АД, а три дни след това ответниците сключили оспорвания договор за цесия, цената по който била погасена чрез прихващане с насрещни вземания. Сделката била увреждаща кредиторите, тъй като довела до намаляване на имуществото на длъжника, като и двете страни по нея знаели за увреждането – несъстоятелният цедент поради факта, че на 01.12.2017 г. сам поискал да бъде отстранен от пазара на електрическа енергия, а приобретателят - цесионер - поради факта, че последвалото отстраняване било отразено широко в медиите и официалните електронни страници на регулаторните органи в областта на енергетиката. При тези факти претендира обявяване на относителна недействителност на сделката и осъждане на ответника „Демилекс“ ЕООД да върне

събраната от третото лице „Кол принт“ ЕООД сума. В случай, че цесията не била относително недействителна, се позовава на недействителност на прихващането, съответно на погасителния му ефект спрямо задължението на цесионера за заплащане на цената и иска осъждане на ответника „Демилекс“ ЕООД да изпълни реално това задължение, като сочи, че прихващането заобикаляло установения ред за удовлетворяване в производството по несъстоятелност, тъй като вземането и задължението на „Демилекс“ ЕООД били възникнали преди решението за откриване на производството по несъстоятелност, но дружеството знаело към момента на възникване на задължението му за цената по договора за цесия, че било поискано откриване на производство по несъстоятелност, като счита, че знанието му било резултат на обявена публично информация относно отстраняването на „Фючър енерджи“ ООД (н) от пазара на електроенергия и обстоятелството, че сделката била извършена след като вече била подадена молбата за откриване на производство по несъстоятелност.

Ответникът „Демилекс“ ЕООД оспорва исковете като неоснователни и недоказани. Счита, че при уважаването им нямало да се стигне до увеличаване масата на несъстоятелността, тъй като уважаването им предполагало присъединяването му като кредитор, длъжникът притежавал недвижимо имущество на значителна стойност, а прихващането довело до намаляване на пасива. Оспорва наличието на каквото и да било увреждане или заобикаляне на установения ред за удовлетворяване на вземания, както и наличието на знание от негова страна относно увреда или относно обстоятелствата във връзка с финансови затруднения на „Фючър енерджи“ ООД (н), като сочи, че съдът по несъстоятелността определил 31.12.2017 г. за начална дата на неплатежоспособността, поради което нямало основание да се приеме, че към по-ранна дата дружеството било в невъзможност да обслужва задълженията си.

Софийският апелативен съд, в настоящият си съдебен състав, намира така предявените искове за процесуално допустими и правилно са били разгледани по същество от първоинстанционния съд, с оглед на което решението се явява допустимо, а относно законосъобразността му по същество на спора, на основание чл. 269 ГПК извърши преценка в рамките на наведените с въззивната жалба доводи, при което намира следното от фактическа и правна страна:

Не е спорно между страните, а и се установява от събраните по делото писмени доказателства, цитирани по-нататък, както от справки в търговския регистър по партидата на „Фючър енерджи“ ООД (н) и електронния портал за достъп до дела на СГС, че по молба от 12.12.2017 г. на „Уникредит Булбанк“ АД с решение № 1854/14.09.2018 г., постановено по търг. дело № 3343/2017 г. на Софийски градски съд (л. 7-29) е открито производство по несъстоятелност на „Фючър енерджи“ ООД (н) поради неплатежоспособност с дата 31.12.2017 г., като с решението А. К. е назначен за временен синдик на дружеството, а с определение от 27.11.2018 г. (л. 30) – за постоянен такъв.

По искане на „Фючър енерджи“ ООД (н) от 01.12.2017 г., дружеството е отстранено от пазара на електрическа енергия, считано от 02.12.2017 г. – видно от писмо на „ЕКО“ ЕАД с изх. номер от 01.12.2017 г. (л. 34-35), като по делото са представени и приложени медийни публикации за отразяване на това обстоятелство в електронни медии от 01.12.2017 г. (л. 36-45).

С договор за цесия от 15.12.2017 г., сключен между ответниците (л. 31-32), „Фючър

енерджи“ ООД (н) прехвърля на „Демилекс“ ЕООД свое вземане в размер на 2 244.50 лв. към „Кол принт“ ЕООД, произтичащо от договор за доставка на ел. енергия № FE 800880 и фактура № 1000121219/30.11.2017 г. срещу задължение на „Демилекс“ ЕООД да заплати цена за прехвърлянето в размер на 2 244.50 лв. в 10-дневен срок от сключване на договора, като страните се съгласили задължението да се погаси чрез прихващане, за което да се сключи отделно споразумение. Цедентът „Фючър енерджи“ ООД (н) е изпратил до длъжника „Кол принт“ ЕООД уведомление за цесия по чл. 99, ал. 3 ЗЗД, получено от последния на същата дата - 15.12.2017 г.,

На тази дата е сключено и уговореното по договора за цесия прихващане (л. 66), по силата на което е постигнато съгласие за погасяване вземането на „Фючър енерджи“ ООД (н) за цената по договора за цесия с насрещни негови задължения към „Демилекс“ ЕООД в размер на 4 680 лв. по договор за наем от 01.04.2016 г. (л. 60-63) и фактури № 260/01.11.2017 г. и № 278/06.12.2017 г. (л. 88-89).

По делото е приета от съда и неоспорена от страните съдебно-счетоводна експертиза, изготвена от вещото лице Д. Т., съгласно която процесното плащане за сумата от 2 244.50 лв. е преведено по банков път от „Кол принт“ ЕООД към „Демилекс“ ЕООД на 11.01.2018 г. с основание „фактура 1000121219/30.11.2017 г., ел. ен. договор № FE 800880 / увед. за цесия“.

С оглед на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав намира следното:

За да бъде уважен предявения иск по чл. 135 ЗЗД вр. чл. 649 ТЗ следва да се установи извършването на действие, увреждащо кредиторския интерес и длъжникът да е знаел за увреждането при извършване на атакуваното действие, наличието на които предпоставки в случая не е доказано.

Увреждането, като обективна предпоставка е налице винаги, когато длъжникът се лишава от свое имущество, при което затруднява удовлетворяването на кредиторите си. Съгласно трайно установената практика на ВКС (решения: № 639/06.10.2010 г. по гр. д. № 754/2009 г., IV-то г. о.; № 407/29.12.2014 г. по гр. д. № 2301/2014 г., IV-то г. о.; № 93/28.07.2017 г. по т. д. № 638/2016 г., II-ро т. о. и др.) в хипотезата на отменителен иск по чл. 135 ЗЗД увреждащо кредитора действие е всеки правен и фактически акт, с който се засягат права, които биха осуетили или затруднили осъществяване на правата на кредитора спрямо длъжника. Така, увреждане е налице, когато длъжникът се лишава от свое имущество, намалява го или по какъвто и да е начин затруднява удовлетворението на кредитора, в т. ч. извършено опрощаване на дълг, обезпечаване на чужд дълг, изпълнение на чужд дълг без правен интерес и пр.

В случая, извършеното от дружеството в несъстоятелност „Фючър енерджи“ ООД разпореждане с вземането си към трето лице - „Кол принт“ ЕООД в размер на 2 244.50 лв. е извършено, видно от чл. 2, ал. 2 от договора за цесия и направеното прихващане, с цел погасяване на част от задължения на „Фючър енерджи“ ООД (н) към ответника „Демилекс“ ЕООД в размер на 4 680 лв., възникнали въз основа договор за наем от 01.04.2016 г., съответно издадени фактури № 260/01.11.2017 г. и № 278/06.12.2017 г. за дължими наемни вноски. В тази връзка следва да се отбележи, че нито са наведени твърдения, нито се доказва, тези задължения на „Фючър енерджи“ ООД (н) да са симулативно възникнали - напротив, от така представените писмени доказателства,

които не са оспорени, може категорично да се заключи, че погасените към „Демилекс“ ЕООД задължения на „Фючър енерджи“ ООД (н) са валидно възникнали и са съществували към момента на сключване на договора. Следователно, при така установеното е видно, че договорът за цесия от 15.12.2017 г. е сключен в изпълнение на друг съществуващ договор между страните – същите са се съгласили, че вместо да плати задължението си по договора за наем, длъжникът „Фючър енерджи“ ООД (н) прехвърля на кредитора „Демилекс“ ЕООД свое вземане към трето лице или изпълнява задължението си с нещо различно със съгласието на кредитора. По този начин, с договора за цесия и последващото прихващане е извършено даване вместо плащане (*datio in solutum*). Действително, в резултат от така извършеното разпореждане „Фючър енерджи“ ООД (н) се е лишило от своето вземане, но същевременно е погасило свое задължение към „Демилекс“ ЕООД на същата стойност, което налага извод, че липсва реално намаляване на имуществото му.

Предвид гореизложеното, настоящия съдебен състав приема, че процесната сделка (договора за цесия от 15.12.2017 г.), с оглед съдържанието на насрещните престации и условията, при които е сключена, по никакъв начин не е увреждаща, тъй като не намалява имуществото на цедента – прехвърля се вземане в същия размер като размерът на задължението, което се погасява, поради което няма промяна в патримониума на длъжника.

След като договорът за цесия от 15.12.2017 г. не е увреждащ, то това е достатъчно основание за отхвърляне на иска по чл. 135 ЗЗД вр. чл. 649 ТЗ без да се разглежда въпросът за знанието на страните по него относно възможното увреждане на кредиторите, но за пълнота на изложението, все пак следва да се отбележи, че и тази предпоставка за уважаването на иска не е налице в случая. Само по себе си обстоятелството, че липсва увреждане изключва напълно знание за такова, а отделно от това по делото не може да се установи какъвто и да било умисъл на страните по процесната сделка за увреждане на кредиторите на длъжника, при положение, че се касае за еквивалентна престация и че към този момент „Фючър енерджи“ ООД (н) не е било в състояние на неплатежоспособност и не е имало индикации за това – изваждането на дружеството от енергийния пазар не е достатъчно, за да се приеме, че същото е в затруднено финансово положение, още повече това да са е знаело от „Демилекс“ ЕООД.

По тези съображения, така предявения иск по чл. 135 ЗЗД вр. чл. 649 ТЗ следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан, което важи и за иска по чл. 59 ЗЗД вр. чл. 648 ТЗ, доколкото уважаването му е обусловено от уважаването на отменителния иск.

Отхвърлянето на основните искове, налага разглеждане на евентуално предявените искове по чл. 645, ал. 3 ТЗ и за реално изпълнение, при което настоящият съдебен състав намира и тези искове за неоснователни и недоказани, тъй като не е доказано по делото кредиторът-ответник „Демилекс“ ЕООД да е знаел за настъпила неплатежоспособност на „Фючър енерджи“ ООД (н) или че е поискано откриване на производство по несъстоятелност на това дружество. Поради това и предявените в условията на евентуалност искове следва да бъдат отхвърлени. Достигайки до същия извод, първоинстанционният съд е изложил правилни и законосъобразни мотиви, съобразени с установеното от фактическа страна въз основа на събраните по делото доказателства, поради което въззивният съд напълно ги споделя и на основание чл. 272 ГПК препраща изцяло към тях.

Предвид гореизложените съображения, настоящият съдебен състав намира доводите по

въззивната жалба за неоснователни и поради съвпадение в изводите на двете съдебни инстанции за неоснователност на исковите претенции, на основание чл. 271, ал. 1 ГПК обжалваното решението следва да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

Водим от горното, настоящият съдебен състав на Апелативен съд – София

РЕШИ:

Потвърждава решение № 260349/13.10.2020 г., постановено по търг. дело № 1829/2019 г. по описа на Софийски градски съд.

Настоящото решение **не подлежи** на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____